

Міністерство освіти і науки України

Національний університет водного господарства та
природокористування

Навчально-науковий механічний інститут

Кафедра транспортних технологій і технічного сервісу

02-02-176М

МЕТОДИЧНІ ВКАЗІВКИ

до самостійного вивчення з навчальної дисципліни
«УПРАВЛІННЯ ЛАНЦЮГОМ ПОСТАЧАНЬ»
для здобувачів вищої освіти другого (магістерського) рівня
за освітньо-професійною програмою
275.03 «Транспортні технології (на автомобільному
транспорті)» спеціальності 275 «Транспортні технології
(за видами)» галузі знань 27 «Транспорт»
денної та заочної форми навчання

Рекомендовано
науково-методичною радою
з якості ННМІ
Протокол №10 від 05.07.2023р.

Рівне – 2023

Методичні вказівки до самостійного вивчення з навчальної дисципліни «Управління ланцюгом постачань» для здобувачів вищої освіти другого (магістерського) рівня за освітньо-професійною програмою 275.03 «Транспортні технології (на автомобільному транспорті)» спеціальності 275 «Транспортні технології (за видами)» галузі знань 27 «Транспорт» денної та заочної форми навчання. [Електронне видання] / Швець М. Д. – Рівне : НУВГП, 2023. – 11 с.

Укладач: Швець М. Д., доцент кафедри транспортних технологій і технічного сервісу, к.т.н.

Відповідальний за випуск:

в.о. завідувача кафедри Никончук В. М., д.е.н., професорка.

Керівник групи забезпечення

спеціальності 275 «Транспортні технології (на автомобільному транспорті)»

Никончук В. М.

© М. Д. Швець, 2023

© НУВГП, 2023

ЗМІСТ

Загальні положення.....	3
1. Тематичний план навчальної дисципліни.....	4
2. Рекомендації до самостійного вивчення дисципліни.....	5
4. Структура самостійної роботи навчальної дисципліни.....	6
5. Питання для самоперевірки	7
Рекомендована література.....	11

Загальні положення

Навчальна дисципліна «Управління ланцюгом постачань» відноситься до циклу дисциплін фахової підготовки спеціальності «Транспортні технології (за видами)». Вона вивчає основні підходи до особливостей та розвитку сучасного стану глобальної системи перевезень та управлінні цією системою. Метою дисципліни є формування у студентів професійних навиків з проектування, управління та оцінки ефективності функціонування ланцюгів постачань.

Завдання дисципліни «Управління ланцюгом постачань» – ознайомлення з основними бізнес-процесами в ланцюгах постачань; набуття навиків проектування та планування ланцюгів постачань; вивчення основ створення єдиного інформаційного простору учасників ланцюга постачань; ознайомлення з критеріями якості та ефективності функціонування ланцюгів постачань.

У результаті вивчення даного курсу здобувач вищої освіти повинен у відповідності до освітньо-професійної програми (ОПП) набути наступні компетентності:

Фахові:

ФК 01. Здатність до дослідження і управління функціонуванням транспортних систем та технологій

ФК 04. Здатність до управління ланцюгами поставок та логістичними центрами.

ФК 05. Здатність до управління вантажними перевезеннями за видами транспорту.

Після вивчення даної дисципліни здобувач повинен показати наступні програмні (у відповідності до ОПП) результати навчання:

РН-11. Аналізувати та оцінювати ефективність ланцюгів поставок і логістичних центрів, здійснювати розрахунки відповідних показників.

PH-12. Керувати складними технологічними та виробничими процесами транспортних систем та технологій, у тому числі непередбачуваними і такими, що потребують нових стратегічних підходів.

PH-15. Розробляти стратегічні орієнтири системи логістичного забезпечення транспортної діяльності підприємств.

1. ТЕМАТИЧНИЙ ПЛАН НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Тема 1. Управління ланцюгом постачань: історія розвитку та основні терміни

Історія розвитку дисципліни «Управління ланцюгом постачань». Основні терміни та визначення. Сучасні тенденції в управлінні ланцюгом постачань.

Тема 2. Види та рівні координації та інтеграції в ланцюгах постачань

Основні види та рівні логістичної інтеграції в ланцюгах постачань. Співробітництво та рівень взаємовідносин в ланцюгах постачань.

Тема 3. Формування та управління бізнес-процесами в ланцюгах постачань

Основні поняття та класифікація бізнес-процесів. Моделювання бізнес-процесів в ланцюгах постачань.

Тема 4. Планування та проектування в ланцюгах постачань

Вимоги до планування ланцюгів постачань. Методичні підходи до проектування ланцюгів постачань. Досягнення стратегічної відповідності в ланцюгах постачань.

Тема 5. Стратегічне управління ланцюгами постачань

Характеристика елементів стратегії в ланцюгах постачань. Види стратегій та їх зміст в ланцюгах постачань. Моделі стратегій співробітництва в ланцюгах постачань.

Тема 6. Прийняття рішень в ланцюгах постачань в умовах невизначеності

Причини та наслідки невизначеності в ланцюгах постачань. Системний аналіз ризиків у логістичній діяльності підприємства. Методичні підходи до управління ризиками у ланцюгах постачань.

Тема 7. Конфігурація та оптимізація ланцюгів постачань

Мережева структура ланцюгів постачань та її конфігурація. Типи зв'язків між учасниками ланцюга постачань. Основні елементи оптимізації ланцюгів постачань.

Тема 8. Контролінг в ланцюгах постачань

Поняття контролінгу бізнес-процесів ланцюгів постачань. Система збалансованих показників. Ключові показники ефективності (KPI) у ланцюгах постачань.

Тема 9. SCOR-моделювання в ланцюгах постачань

Поняття та сутність SCOR-моделі. Застосування моделі SCOR для вимірювання ефективності ланцюгів постачань. Характеристика DCOR-моделей.

Тема 10. Адміністрування в ланцюгах постачань

Поняття адміністрування в ланцюгах постачань та фактори, що впливають на нього. Організаційні структури служби логістики. Логістичний аутсорсинг: поняття та моделі.

Тема 11. Технології інтеграції контрагентів у ланцюгах постачань

Основні положення та переваги використання -технології CPFR. Алгоритм логістичної технології VMI.

2. РЕКОМЕНДАЦІЇ ДО САМОСТІЙНОГО ВИВЧЕННЯ ДИСЦИПЛІНИ

Самостійна робота здобувача над матеріалами дисципліни є обов'язковим елементом успішного засвоєння навчального матеріалу в вільний від основного навчального процесу (лекційних і практичних занять). Її основними видами є робота над лекційним матеріалом та підготовка до практичних занять, а також робота з рекомендованими літературними джерелами та підготовка до всіх видів контролю.

Робота над лекційним матеріалом надає здобувачу основну інформацію, допомагає опанувати ключові знання та спрямовує самостійну роботу студента. Тому складання власного конспекту лекцій є першим етапом самостійної роботи студентів. Конспект лекцій допоможе в майбутньому простіше та якісніше підготуватись до практичних занять, поточного та підсумкового контролю. Якісно складений конспект є найбільш ефективним засобом самостійної роботи.

Виконання практичних індивідуальних робіт доповнює і закріплює теоретичні знання здобувачів, розвиває їхню активність і технічне мислення, допомагає у набутті практичних та аналітичних навичок. Виконувати практичні індивідуальні завдання рекомендується після опрацювання лекційного матеріалу, роботи з літературними джерелами.

3. СТРУКТУРА САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

3.1. Структура самостійної роботи для здобувачів денної форми навчання

1. Робота над лекційним матеріалом (0,5 год на 1 год аудиторних занять) – 11 год.
2. Підготовка до практичних робіт (0,5 год на 1 год аудиторних занять) – 9 год.
3. Вивчення матеріалу, який вноситься на самостійне опрацювання – 80 год.

Підготовка до аудиторних занять включає:

- щотижневе самостійне опрацювання лекцій, і в разі виникнення питань, вияснення їх на консультації у викладача;
- вивчення теоретичного матеріалу за конспектом лекцій, методичними вказівками і навчальною літературою при підготовці до виконання практичних завдань.

Підготовка до контрольних заходів включає вивчення матеріалу, що вноситься на поточний контроль.

3.2. Структура самостійної роботи для здобувачів заочної форми навчання

1. Опрацювання лекційного матеріалу (0,5 год на 1 год аудиторних занять) – 1 год.
2. Підготовка до практичних робіт (0,5 год на 1 год аудиторних занять) – 5 год.
3. Вивчення матеріалу, який вноситься на самостійне опрацювання – 108 год.

Підготовка до аудиторних занять включає:

- самостійне опрацювання рекомендованої навчальної літератури;
- вивчення теоретичного матеріалу за конспектом лекцій, методичними вказівками і навчальною літературою при виконанні індивідуальних практичних завдань та підготовці до контрольних заходів.

Підготовка до підсумкового контролю (екзамену) включає вивчення лекційного матеріалу, матеріалу практичних занять та довідкової літератури.

Тематика і обсяг самостійної роботи здобувача

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	
		денна форма навчання	заочна форма навчання
1	2	3	4
1.	Тема 1. Управління ланцюгом постачань: історія розвитку та основні терміни	8	10
2.	Тема 2. Види та рівні координації та інтеграції в ланцюгах постачань	10	10
3.	Тема 3. Формування та управління бізнес-процесами в ланцюгах постачань	10	12
4.	Тема 4. Планування та проектування в ланцюгах постачань	10	10
5.	Тема 5. Стратегічне управління ланцюгами постачань	8	10
6.	Тема 6. Прийняття рішень в ланцюгах постачань в умовах невизначеності	10	12
7.	Тема 7. Конфігурація та оптимізація ланцюгів постачань	10	10
8.	Тема 8. Контролінг в ланцюгах постачань	8	10
9.	Тема 9. SCOR-моделювання в ланцюгах постачань	10	10
10.	Тема 10. Адміністрування в ланцюгах постачань	8	10
11.	Тема 11. Технології інтеграції контрагентів у ланцюгах постачань	8	10
12.	РАЗОМ	100	114

Питання для самоперевірки

1. Завдання які стоять перед підприємством повинні відповідати SMART-показникам. Охарактеризуйте їх.

2. Що ви розумієте під визначеннями: система, системний підхід, системне управління, матеріальний потік, інформаційний потік.

3. Яка різниця між поняттями «логістика» та «управління ланцюгом постачань».

4. Термін «управління ланцюгами постачань» - історія виникнення та розвитку.

5. Логістичні посередники та їх характеристика.

6. Дайте характеристику кожного з трьох рівнів складності ланцюгів постачань.

7. Складові схематичної характеристики ланцюга постачань.

8. Основні елементи, якими характеризується логістичний ланцюг постачань.

9. Яка різниця між логістичним ланцюгом та логістичним каналом постачань.

10. Які схеми передачі своїх логістичних операцій посередникам Вам відомі.

11. Наведіть основні визначення терміну «управління ланцюгом постачань».

12. Схематичне зображення інтегрованих процесів управління ланцюгом постачань та їх характеристика.

13. Чому управління ланцюгом постачань відноситься до інтегрованого планування.

14. Наведіть систему основних принципів управління ланцюгом постачань.

15. В чому полягає основне завдання управління ланцюгом постачань.

16. На які групи можна розділити процеси управління ланцюгом постачань.

17. Характеристика нової концепції управління ланцюгом постачань.

18. З яких основних компонентів складається RFID-система.

19. Які основні переваги RFID-системи.

20. В чому полягає концепція інтегрованого логістичного управління.

21. Що таке логістична синергія. Наведіть її характеристику.

22. На які підсистеми умовно можна поділити логістику підприємства.

23. Назвіть відомі Вам автоматизовані системи управління в логістичному ланцюгу постачань та дайте їх характеристику.

24. Основні етапи ефективного фінансового стимулювання в ланцюгах постачань..

25. Особливості ефективного фінансового стимулювання в ланцюгах постачань.
26. Інновації в управлінні логістичним ланцюгом постачань.
27. Об'єктивні фактори логістичного управління інноваційної діяльності підприємства.
28. Назвіть основні функції, які повинні забезпечувати логістизацію управління інноваційної діяльності підприємства.
29. В чому полягає стратегія компанії, що використовує теорію обмежень системи (ТОС).
30. Назвіть основні бізнес-процеси управління ланцюгами постачань згідно моделі, яка розроблена Дж. Стоком і Д. Ламбертом.
31. Характеристика об'єктної декомпозиції ланцюга постачань.
32. Характеристика процесної декомпозиції ланцюга постачань.
33. Наведіть базисні бізнес-процеси SCOR-моделі учасників ланцюга постачань.
34. Характеристика DCOR-моделювання як розвитку стандарту SCOR моделі.
35. Які основні питання розглядає системний аналіз окремих сегментів ланцюга постачань.
36. Основні проблеми моделювання логістичного ланцюга постачань.
37. Перелік основних моделей формування ланцюга постачань.
38. Функції контролю в процесі оновлення логістичного ланцюга постачань.
39. Ціль та завдання логістики закупівлі.
40. Охарактеризуйте вхідні, внутрішні та вихідні потоки руху матеріалів.
41. Рециклінг та його характеристика..
42. Реверсивна логістика – особливості застосування.
43. Логістика виробництва – ціль та завдання.
44. Виробничі центри та їх характеристика.
45. Логістика дистрибуції – ціль та завдання.
46. Характеристика ланцюга постачань в процесі обслуговування споживачів.
47. Етапи управління замовленнями на підприємствах.
48. Основні системи дистрибуції товарних залишків підприємства.
49. Ціль та завдання логістики переробки.
50. Екологічні та економічні цілі логістики переробки.
51. Методи рециклювання та їх характеристика.
52. Профілактичні засоби у сфері логістики переробки.

53. Особливості поділу завдань з метою обмеження відходів серед учасників «товарно-виробничого ланцюга».

54. Ціль та завдання логістики транспортування.

55. Від яких факторів залежить розмір тарифу, відповідно до якого транспортують товари.

56. Які типи товарно-транспортної накладної ви знаєте.

57. Ціль та завдання логістики складування.

58. Характеристика основних варіантів складування товару.

59. Основні принципи, які необхідно дотримуватись при складуванні товару.

60. Послідовність, в якій повинен здійснюватись вибір раціональної системи логістики складування в ланцюгу постачань підприємства .

61. Які основні моделі управління залишками застосовують в логістичному ланцюгу постачань.

62. Сфери логістичного використання складів.

63. Логістичний процес на складі.

64. Ціль та завдання інформаційної логістики.

65. Інформаційні логістичні системи та мережі.

66. Принципи інформаційної логістики підприємства.

67. Ціль, завдання та класифікація логістики фінансів.

68. Конку rentні економічні потоки та їх логістизація.

69. Ціль, завдання та класифікація логістики персоналу.

70. Оптимізація витрат та ефективність вирішення логістичних проблем розвитку персоналу.

71. Поняття, предмет та об'єкт логістики сервісу.

72. Які види сервісу виділяють у якості видів сервісного обслуговування населення.

73. Характеристика після продажного обслуговування населення.

74. Основні характеристики ринку логістичних послуг.

75. За якими ознаками можна класифікувати всі роботи й операції в сфері логістичного обслуговування.

76. Завдання і принципи логістичного сервісу.

77. Що можна віднести до найбільш важливих параметрах сервісу.

78. Що належить до завдань логістичного сервісу.

79. Класифікація логістичного сервісу.

Рекомендована література

Основна

1. Бауэрсокс Доналд Дж., Клосс Дейвид Дж. Логистика: Интегрированная цепь поставок / *Logistical Management*: пер. с англ. М. : ЗАО «Олимп-бизнес», 2010. 640 с. <https://cutt.ly/2WGxzF5>.
2. Економіка логістичних систем : монографія / М. Васелевський та ін.; за наук.ред. Є. Крикавського та С. Кубіва. Львів : Видавництво Львівської політехніки, 2008. 596 с.
3. Лайсонс К., Джиллингем М. Управление закупочной деятельностью и цепью поставок / пер. с англ., 6-е изд. М. : ИНФРА-М, 2005. 798 с.
4. Чухрай Н., Гірна О. Формування ланцюга поставок: питання теорії та практики : монографія. Львів : “Інтелект-Захід”, 2007. 232 с.
5. Beresford A.K.C., Pettit S.J., Whittaker W. Improving supply chain performance through quality management in a global distribution environment. *International Journal of Services and Operations Management*. 2005. Vol. 1. No. 1. P. 75–89.
6. Blaik P. Logistyka. Koncepcja zintegrowanego zarzadzania. Warszawa : Polskie Wydawnictwo Ekonomiczne, 2010. 480 s.
7. Колодізева Т. О. Управління ланцюгами поставок. Харків : ХНЕУ ім. С. Кузнеця, 2016. 164 с.

Допоміжна

8. Крикавський Є. В., Чернописька Н. В. Україна в глобальних ланцюгах поставок. *Логістика: теорія та практика*. 2012. № 1(2). С. 92–100.
9. Петруня Ю. Є., Пасічник Т. О. Вплив новітніх технологій на логістику та управління ланцюгами поставок. *Маркетинг і менеджмент інновацій*. 2018. № 1. С. 130–139. <http://doi.org/10.21272/mmi.2018.1-09>.
10. Кочубей Д. Управління мережевою структурою ланцюгів постачання. *Зовнішня торгівля: економіка, фінанси, право*. 2019. № 3. С. 19–27. [https://doi.org/10.31617/zt.knute.2019\(104\)02](https://doi.org/10.31617/zt.knute.2019(104)02).
11. Набока Р. М., Шукліна В. В. Вплив інтеграції логістичних ланцюгів поставок на підвищення потенціалу підприємства. *Ефективна економіка*. 2020. № 4. <https://doi.org/10.32702/2307-2105-2020.4.87>.
12. Гринчак Н. А. Визначення сутності та структури ланцюга поставок логістичних послуг як об'єкта статистичного дослідження. *Бізнес Інформ*. 2020. № 8. С. 96–102. <https://doi.org/10.32983/2222-4459-2020-8-96-102>.